

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2014

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉ CÉADAOIN 8 Eanáir, Maidin

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh amháin. **Ná scríobh le peann luaidhe ná le peann glóthaí.**

Ba chóir an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) a úsáid le Ceisteanna **4** agus **5** i **Roinn B**.

Freagair **gach** ceist sa scrúdpháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

--

Iomlán Cheist 1	

- [illegible]

[2]

Ceartha agus freagrachtaí maidir le mórcheisteanna áitiúla, náisiúnta agus domhanda is ábhar don cheist seo.

2 (a) Ainmnigh ceart daonna **amháin**.

_____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh buntáiste **amháin** a bhaineann le bheith beo i dtír a thacaíonn le cearta an duine.

_____ [2]

(c) Sainaithin agus mínigh sampla **amháin** den dóigh a bhféadann an rialtas cearta an duine a theorannú.

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 2

[Tiontaigh an leathanach

Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs) is ábhar don cheist seo.

3 (a) Ainmnigh **dhá** Eagraíocht Neamhrialtasacha (ENRanna) (NGOs).

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh **dhá** dhóigh ar féidir le hEagraíocht Neamhrialtasach (ENR) (NGO) daoine óga a chur ar an eolas maidir lena cuid oibre.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

Scrúdaitheoir
Amháin

Marcanna Athmharc

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 3	

2. _____

_____ [2]

8542.03

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

--	--

(a) Mínigh **dhá** shampla de chineálacha difriúla de leithcheal.

2. _____

[2]

[e]

Scrúdaitheoir Amháin

	Iomlán Cheist 4
--	-----------------

8542.03

[illegible]

8542.03

[illegible]

[Tiontaigh an leathanach

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

--	--

10

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	
-------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

General Certificate of Secondary Education
January 2014

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3

Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

DÉ CÉADAOIN 8 Eanáir, Maidin

FOINSE A

latán: Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Bíonn ról le himirt ag rialtas Thuaisceart Éireann maidir le leithcheal a chosc sa tsochaí. Mar shampla, b'fhéidir go ndéanfaí leithcheal ar dhaoine mar gheall ar an inscne nó an aois acu. Thig leis an rialtas cuidiú a thabhairt le leithcheal a chosc trí chomhionannas a chothú. Thig leis dlíthe a rith, tacú le hobair an Choimisiúin Chomhionannais agus feasacht na saoránach i dtaca le comhionannas a mhéadú lena leithéid a chur i gcrích.

Cuidíonn cothú an chomhionannais le ciníochas a laghdú. Féadann daoine cuidiú a thabhairt le ciníochas sna pobail acu a laghdú. Mar shampla, thiocfadh leo grúpa a bhunú le hilchineálacht agus cuimsiú a chur chun cinn. D'fhéadfadh daoine as na mionlaigh éagsúla eitneacha atá ina gcónaí sa phobal a bheith sa ghrúpa seo. Thiocfadh leis an ghrúpa a bheith ag obair le chéile le himeachtaí comhroinnte cultúrtha a eagrú.

Is féidir leis an scoil daoine óga a chur ar an eolas faoi chiníochas. Cuireann clubanna óige deis ar fáil do dhaoine óga as cultúir éagsúla casadh ar a chéile agus foghlaim a dhéanamh faoina chéile.

© Dr A McMurray / CCEA